

מהדודת עין היי"ם

ננדב לעי"נ הרה"ק אברהם דוב ב"ר דוד זצ"ל
בעמח"ס בת עין
הוא ימליץ טוב על הנדבן החשוב הי"ו להתברך כל מילי דמיטב

לבעלי בתים העוסקים למחייתם בלבד!

קביעת עיתים לתורה

תכונן לשטיפת מוח!

לא מה

שידעת

גליון ב' | חודש חשון תשע"ט

יסוד 01:

מותירים את קשיי הכולל\ישיבה מאחור!

בגליון הקודם הצבנו יסודות איתנים לרווח המיטבי אשר ה"קובע-עתיים-לתורה" מרוויח. הצגנו בצורה חד משמעית את ההטבות הגשמיות והנפשיות שהוא מקבל עובר ללימודו הקבוע והרציף; הפירות הטובים הנקטפים מעץ הדעת וקביעת עתים לתורה' שמו.

בגליון הנוכחי, התחנה הראשונה בדרכנו בת עשרת הציונים בדרך ל'קביעת עתים לתורה' בקביעות שלא תיגמר, נייצב מעט את הדברים ואולי אפילו נציג את הצד השני של המטבע. ציון הדרך הנוכחי טוען: על מנת שנוכל לקבוע עתים לתורה כמו שצריך, בקביעות שאינה מקרטעת, אל לנו לסובב את ראשו ימה וקדמה ולחפש את ההטבות המובטחות, אלא לשבת וללמוד מתוך מטרה ברורה:

כי כך ציוני יוצרי וקוני, יתברך שמו!

לאט לאט, בשקט בשקט, כעבור תקופת לימוד, נוכל לראות איך דברים לא מתוכננים, מסתדרים לנו בחיי היום-יום, אחד אחרי השני.

לאט, אבל בטוח.

הצטרף עוד היום לרשימת התפוצה ותקבלו ראשונים את הגליונות.

אימייל המערכת: TorahLMS@gmail.com

הערות והארות יתקבלו בברכה

הצטרפת!?

10 יסודות מכוננים

לתורה וגדולה במקום אחד

כמה פעמים כבר ניסית לקבוע שיעור לימוד יומי שלא החזיק הרבה?
אל תאשים אף אחד
הגליון הזה מיועד עבורך!

בסדרת הגליונות תיחשף ל-10 יסודות פשוטים אך מכוננים, כאלה שבוודאות ישנו את חייך לנצח!

גליון א' - מתכננים במבט מפרוק

יסוד 02

דווקא גמרא!

יסוד 01

תשכחו מקשיי הישיבה\כולל

יסוד 04

"חברתא" - רק כשזה מוסיף ולא גורע

יסוד 03

אופן הלימוד

יסוד 06

חזרה מתוכנתת

יסוד 05

חזרה - דפי גמרא בהעלאה

יסוד 08

חוק ולא יעבור - חוק 40 יום

יסוד 07

יש לך כן זמן!

יסוד 10

עכשיו!

יסוד 09

שיעורי הקדילה

תקליקו על הגליונות שכבר הופיעו על מנת להוריד הגליון

ללמוד! פשוט ללמוד!

על מנת שנוכל להתענג ולהתבשם ממתיקות ועריבות טובה התורה כיהודי העמל על פרנסתו ומוחו מבוגר דיו, חייבים לעשות סדר במחשבות ובדעות, לחדד את המוח ולהבין ברמת דיוק גבוהה מה המטרה שלנו בגינה אנו מתיישבים ללמוד; מה יש לנו מהלימוד? מה יצמח לנו ממנה? למה?

ובדרך לברר את היעד והמטרה, נעצור להתבוננות מרעננת וכנה:

כשאזניו של אדם מהשורה קולטות מילים העוסקות בלימוד פורה, בקניין מסכתות התלמוד או מקצועות בעולם ההלכה, מתמלא מוחו באסוציאציות מימי הילדות והבחירות או ימי הישיבה ככולל בתקופה

שלאחר הנישואין הטריים. את תת-המודע שלו מצפים זיכרונות עבר מימי הבראשית, מאותן שנים ותקופות בהן הוא היה עדיין שתיל רך, גזע לא מבושל, עדין ונתון לשינויים. הוא זוכר את ימי הלימוד אצל המלמד בתלמוד התורה, את השיעורים בישיבה או השעות הרבות על ספסל הכולל - אותן שנים שאחרי ככלות הכל מהוות שנות הפריחה, כמובן כל אחד לפי ניצולו הוא. השנים בהן הוא ינק את רוב ידיעותיו הרוחניות והתורניות.

בשנים האמורות מקבל האדם את המבט הראשוני על 'לימוד התורה' ומהותו; על לימוד בצוותא עם חברותא; מושגים של 'הצלחה לסיים את מסכת הדפיס' או לא; להשיג את היעדים התלמודיים או שמא להיכשל. השנים מותירות חותם עמוק בנפש של זיכרונות של תורה, זיכרונות של חזרה ושינון וחזור חלילה, פעם אחר פעם אחר פעם; מבחנים ושאלונים; שאלות לחזרה ובוחני פתע; חדרוה של סיום מסכת ואושר של קבלת תעודת הצטיינות והוקרה ומתן שכרה בצדה; אכזבה הנובעת מחוסר הצלחה וואו חוסר השקעה; קימה חפוזה של שחר ולימוד פורה של אישון ליל; רגשות מעורבים הנובעים מהצלחה או אי הצלחה בלימודים ובעמידה ביעדים, ועוד ועוד. אחרי הכל אנחנו לא מתיימרים באמת לגולל כאן סדר יום רציף בן

שמונה עשרה שנים, לא כן?

שונה בצורה קוטבית הוא הלימוד בשנים המאוחרות יותר, כ'בעל-בית' העמל לפרנסתו ומקדיש שעות יקרות ודקות שוות זהב, ללימוד התורה. שונה לגמרי! מן הקצה אל הקצה!

נכתוב את זה בצורה הכי ישירה:

המון מאותם מושגים תורניים ולימודיים האצורים בזיכרונותינו מימי הישיבה והכולל, כאלה שהיו עבורנו באותן שנים אבני יסוד להצלחה תורנית ענפה, מעוצבים ומיוצבים במקום ובצורה על מנת להחדיר סחף של שקיקה ללימוד התורה לליבו של השתיל הרך, המתבגר, זה שעודנו עדין. ברם, אותם מושגים אינם יישומיים ומותאמים לאדם שנכנס כבר אל החיים עצמם, אל החיים האמתיים

על שלל גווניהם. כשאדם מקים בית בישראל, מאיר את העולם בצאצאים ברוכים ועוסק לפרנסתו, עליו לשכוח את כל אותם מושגים ויסודות מן העבר, עליו פשוט לגשת אל ארון הספרים הקרוב, לשלוף כרך תלמודי ולהתיישב ללמוד! ללמוד, פשוט ללמוד. לשכוח מכולם!

לשבת וללמוד!

פשוטו כמשמעו ומשמעו כפשוטו.

במחילת כבודך: ישבת ולמדת בכל אותן שנים לא מעטות (ואולי לא למדת...), ברור שכל מילה ואות שיצאו מפיך בשעות הלימוד, לא תסולא בפז ובשנהב, שום הגה של דברי תורה אינו הולך לאיבוד². אולם האמת הבוטה היא שהלימוד בתחילת שנות החיים הוא לימוד הבנוי ומושתת - לצורך קיומו ההכרחי והחיוני - מנגיעות ופניות שונות, שכן בחור היושב ולומד הוא עושה זאת (גם) מתוך תחושה של: "אני עושה טובה למישהו בכך שאני לומד", לא משנה מיהו ה'מישהו' הספציפי הזה של כל בן נעורים. כעת, זה נגמר, חלף עבר.

כעת הגיע הזמן פשוט להתיישב וללמוד את התורה הקדושה³.

1 בגלינות ההמשך בסדרה נפרט בהרחבה מדויקת אודות הרגלים אינסטינקטיביים שונים שנטבעו בנו בימי הנעורים ויכולים להוות מכשול בדרך להצלחה בקביעת עתים לתורה כחוק כל יעבור, כמו צורת השינון; המהות של לימוד ב'חברותא' וכדומה. לצד זה גם נברר איזו היא הדרך הישרה לנצל כיאות את השעה-שעתיים של הקביעות, השונות לגמרי מ-8 שעות הישיבה על ספסל הלימודים הישיבתי.

2 יתירה מכך: לדעת רבים מגדולי פוסקי ההוראה שעמדו לעם היהודי, הרי שאף אם גורס אדם דברי תורה מבלי שיהיו אפילו את מוצא שפתי, הוא מקיים את מצוות 'לימוד התורה' (מצווה הנפרדת מחלק אחר במצוות לימוד התורה, החלק של 'ידיעת התורה'), שכן לדידם אין התורה כיתר החכמות שרק המבין בנבכייהם יוכל להשיגם, אלא כל הלומד תורה אף אם אינו מבין, מצווה בידי (ראה: ב"ח אור"ח סי' מז; נתיבות עולם למהר"ל, נתיב התורה פ"ז; הקדמת המהר"ל לספרו תפארת ישראל ובספרו גבורות ה', פרק לב. יצוין שהט"ז בסיומן מז חולק על חמיו הב"ח וסובר שמצוות לימוד התורה דורשת הבנת הנלמד).

3 "כי זה שזוכה ללמוד לשמה, אף התורה שלמד בנערותו שלא לשמה - להתיהר, נעשית לו סם חיים. אם מצד שהיא היתה ההכנה ומבוא לתורה לשמה, כי בלעדה אולי לא היה זוכה לבוא ללמוד לשמה" (הגה"ק רבי רפאל הכהן מהמבורג זי"ע, דעת קדושים, טו, ב).

המטרה האחת והיחידה

בשלב זה אין לנו לומדים מתוך מטרת צדדיות, לא בשביל לרצות מישהו ולא בשביל להרוויח דבר מה. אין תעודות ואין מבחנים, אין תוצאות ואין מלגות. לומדים עבור סיבה אחת. אחת ויחידה:

כי הקב"ה ציוונו ללמוד! ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים!
הוא יתברך קדשנו במצוותיו וציוונו לעסוק בדברי תורה!

לעסוק בדברי תורה - - -

והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום, על לבבך; ושננתם לבניך ודיברת בהם! לא ימוש ספר התורה הזה מפִּיךָ, והגית בו יומם ולילה!

בכל מילה של תורה שאנו מוציאים מפִּינו, אנו מקיימים מצווה של לימוד התורה, המעולה שבמצוות התורה, ורק לשם כך אנו לומדים - לקיים את מצוות בוראנו, לקיים את רצונו ולגרום נחת רוח לפני כיסא כבודו. אנו רק מתבגרים, השנים חולפות ביעף ואנו קרבים יותר ויותר אל אותו יום נורא ואיום, היום בו נעמוד בברכיים כושלות מרעד בשער הכניסה לעולם הנצח, מול חברי בית דין של מעלה, ונצטרך להשיב על השאלה התובענית:

קבעת עתים לתורה???

אין דרך אחרת, אין פתרון אחר, מלבד לשבת וללמוד. לקבוע עתים לתורה.

כשמתיישבים ללמוד, מתיישבים מתוך מטרה אחת ויחידה: "הריני רוצה ללמוד, כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה".

בדיוק כמו אותו יהודי של פעם, אותו בן כפר אפוף התמימות והטוהר שהתיישב בירכתי ביתו בשעת לילה מאוחרת, מדי לילה, פתח ספר יהודי ונרכן להגות באותיותיו בלי חשבונות, בלי מטרת רוח צדדיות וכלי פניות. כן הבין לא הבין, כן השיג לא השיג. הוא ישב ולמד, הגה את אותיות התורה הקדושה.

אז נכון שהיום זה לא פעם. היום אנחנו אנשים יותר "שמחים", פחות שפופים. היום "סילקנו" את הרצינות התהומית של פעם, אנו חיים בקלילות אופיינית, חיים המותאמים במדויק לפי אמות מידותינו הגשמיות והנפשיות. הכל מאורגן, הכל מסודר, הכל דופק. נכון שהיום להתיישב ללמוד נטו מתוך מטרה ללמוד, זה משהו שפחות תופס. לימוד נטול רווחים אישיים, הטבות ישירות משהו; לא תופס בעולמנו התשע"טי.

ברם -

בדיוק מפאת כל אותם חשבונות ישנם יהודים לרבבות שאין להם שיעור תורה קבוע וראוי. כי הלא הכל צריך להיות מכובד ומטוקטק עד הטיק הקטן, כל דבר צריך להיות משובץ במקומו הרלוונטי. סתם לפתוח גמרא בשביל לימוד של חמש דקות, נטול קפה וחברותא, הוא דבר מופרך... ומ'לא-ללמוד' חמש דקות, נהיה 'לא-ללמוד' עשר דקות, ה'לא-ללמוד' כופל ומשליש ומפרה את עצמו עד שהאדם נשאב למצב של 'לא-ללמוד' היכול להימשך גם שנים רבות וארוכות.

שנים חפות מלימוד התורה!

סתירה אין כאן

מי שקרא את הגליון הקודם, הראשון בסדרה, ישתאה למקרה הדברים האחרונים:

הדברים הרי סותרים, לכאורה, את הנאמר בגליון הקודם, שם הוסבר בטוב טעם עד כמה קביעת העתים לתורה מועילה לאדם ומטיבה לו את חייו הגשמיים. עד כדי כך, שכן האנוש החפץ לחיות חיים טובים ובריאים, רגועים ומאושרים, לא יוכל להשיגם מבלי לקבוע עתים לתורה בצורה מסודרת. ופתאום כל אותם דברים מתפוררים כמגדל קלפים והזעקה עולה שוב ושוב: "אנו לא לומדים עבור כל כוונות רוח, אנו הוגים בתורה לשמה! לשם שמים! לשם נותן התורה". האין הדברים סותרים? האין כאן שינוי כיוון קיצוני?

לפליאתו, נוסף ונעמים:

לא עצרנו בגליון הראשון. גם בגליונות הבאים בסדרה יוכל הקורא למצוא נקודות של גשמיות והטבות מלאות חן של עולם העשייה, להן זוכה מי שקובע עתים ללימודו. בהשקפה ראשונה הדברים ייראו באמת כסותרים את נקודת הנקודות שאנו מביעים, את מטרת הלימוד שאנו מציבים - לימוד התורה ל-ש-מ-ה!

אולם אם נתבונן בחדות, נבין שלא דברים סותרים יש כאן, לא מטרת נוגדות ולא יעדים הפוכים. אם נתבונן בהלך מחשבה בוגר נבין שלמרות שאכן התורה הקדושה היא הדבר הטוב ביותר שיש לנו, לא בפן הרוחני בלבד; על אף ש"כל הלומד תורה לשמה, זוכה לדברים הרבה" ולפי אחדים מפוסקי ההלכה מותר ואפילו מצווה ללמוד על מנת ליהנות מהתורה הקדושה ונועם זיווה; למרות כל זאת ולמרות שבעזרת נותן התורה אכן נזכה ליהנות מכל אלה ואף ניצמד לכללים הטכניים שיפורטו בגליונות הבאים, למרות זאת, הסיבה העיקרית והאמתית שאנו קורעים נתח מסדר היום ומתיישבים ללמוד, היא - בגלל שכה ציווה עלינו בוראנו, אבינו רוענו, נותן התורה - - -

4 לפי פשוטם של דברים, זה הלא מה שאנו מבקשים דבר יום ביומו: והערב נא ה' אלוֹקינו את דברי תורתך בפִּינו...

הסוגיה של 'לשמה ושלא לשמה', סוגיה ענפה היא ונידונה במאות מספרי מאורי ישראל במהלך הדורות כאשר הסברים וצדדים רבים מונצחים על ידיהם כמסקנה למעשה. בגוף הנושא הנידון עומדת הסתירה, לכאורה, בדברי חז"ל אשר במסכת פסחים (ג, ב) אומרים ש'לעולם ילמד אדם אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה', ובאיך מסכת

(סוטה מז, א) מלמדים אותנו חכמי התלמוד שהלומד שלא לשמה, תורתו נעשית לו סם המוות. אולם לא כאן הפלטפורמה להיכנס לנבוכים תורניים אלה.

ובכל זאת, על מנת לא לפטור את הנושא בלא כלום, נציג את דבריו של הגה"ק ה'אבני נזר' מסאכטשוב ז"ע בהקדמת ספרו הנודע 'אגלי טל':

"מדי דברי בו, זכור ואזכור מה ששמעתי קצת בני אדם טועין מדרך השכל בענין לימוד תורתנו הקדושה, ואמרו כי הלומד ומחדש חידושים ושמה ומתענג בלימודו, אין זה לימוד התורה כל כך לשמה כמו אם היה לומד בפשיטות שאין לו מהלימוד שום תענוג והוא רק לשם מצוה, אבל הלומד ומתענג בלימודו הרי מתענג בלימודו גם הנאת עצמו. ובאמת זה טעות מפורסם, ואדרבה, כי זה הוא עיקר מצוות לימוד התורה, להיות שש ושמה ומתענג בלימודו, ואז דברי תורה נבלעין בדמו. ומאחר שנהנה מדברי תורה, הוא נעשה דבוק לתורה".

בסבך החשבונות האנוכיים

מהיום בו עומד אדם על דעתו, הוא רדוף על ידי הקונספט הגלובלי-גשמי של: "מה זה אומר עבורי" (או באנגלית מדוברת: What is it in for me). כל דבר שאנו נתקלים בו, לא משנה מה מהותו או מה הוא מזיק מאתנו, נבחן בעיניים אנוכיות המנסות לאתר את שורת התוצאה האישית שלנו אותה נפגוש אם נלך אחר אותו הדבר או נעשה את הפעולה העומדת לפנינו. ממש כל פעולה שאנו יכולים לפעול, נמדדת קודם בעיני האגו האישיים שלנו בפרמטרים של: אם אעשה זאת בצורה כזאת מה יצא לי מזה? ואם אפעל זאת כך, איך אנשים יסתכלו עלי? איך אישיותי תיתפס בעיני הבריות? איזה ריווח יהיה לי בטווח הקרוב ואיזה בטווח הרחוק יותר? מה יהיה לי מזה? מה יצא לי מזה? מה זה אומר עבורי?

בשנות הבחרות יש לכל פעולה, הסבר ומניע - אני לומד את המקצוע התורני הזה בשביל ש... בשעה פלונית מתיישבים ללמוד בגלל... בסדר הבא לא מתכננים ללמוד כדי... ללמוד רק עם פלוני וחלילה לא עם פלמוני בשביל... פונים ללמוד בישיבה ספציפית זאת מאחר ו...

כל דבר והסברו שלו, תירוצו שלו, מניעו שלו. הכל מונע באנוכיות, בחשבונות של: "בשורה התחתונה, מה זה אומר בשבילי?"

רבים הם שיעורי התורה שנסתם עליהם הגולל בעקבות חשבונות אישיים מסוג זה. שיעורים שהחלו ברעננות, בחשק ובהתלהבות, וכעבור תקופה לא ארוכה החלו קובעי השיעור לחשבון את חשבון התוצאה ולשאול את עצמם: "להיכן אני הגעתי בעקבות השיעור היומי, לאן אוכל אני להגיע אם אמשך לפקוד בקביעות את בית המדרש?"

התוצאה הכאוכה, הניחה את שיעורי התורה הרבים הללו בארון הקבורה.

אנו, אאוט!

אולם אם נעזוב לרגע את החשבונות הללו ונכניס לידיעה שלנו: "אני לומד ללא שום מניעים ופניות, אלא בשביל לקיים את מצוות

בוראי, שכן יהודי אני האמון על מצוות התורה ועל מצוות לימוד התורה", או אז הדרך אל ההצלחה מובטחת לנו.

כשניגשים מתוך מבט מפוכח וחסר פניות אישיות שכזה, אפשר לשבת וללמוד ללא מניעות של אגו. כל חשבון של כבוד מדומה, תוצאות אישיות, הטבות וטובות הנאה, פניות ודמיונות, נופל מאליו. כאשר נכנסים לבית המדרש מתוך יעד ממוקד של: אני רוצה ללמוד תורה לשמה, המוח פנוי לחשוב בצורה אובייקטיבית והגיוינית ולהכנין את סדר הלימוד הקבוע - מה ללמוד בו, לאיזו שעה לקבוע אותו, עם מי, איך. זאת מהסיבה הפשוטה - כי אנו ניגשים עם מחשבות הנוגעות ללימוד עצמו בלבד, את האנוכיות משאירים מחוץ לשיקולים והשקלולים.

אגו - אאוט.

כי אנו יותר לא מצפים להכרה מצד שום נברא ביקום, לא מצד האשה והצאצאים בבית, לא מצד הידידים או חברי הקהילה וגם לא

מצד המבכנים והבוחנים (גם אם יש כאלה). אף אחד לא צריך להעריך אותי, שום אדם לא אמור להעריך את לימודי. אני פשוט ממלא את ייעודי כלפי העולם וכלפי החיים. האם מישהו מעריך אותי כשאני ממלא את ייעודי הגופני ואני נשכב לשינה בת שש-שבע-שמונה שעות? האם מישהו מתפעל מכך? לא. זה מובן מאליו. זה ייעוד חיוני חסר שיקולים, משהו שעושים, בגלל שצריך לעשות.

כי אנו לא לומדים עם החשבונות הנושנים מימי הנערות, התקופות בהן למדנו מתוך ייחול לב שמישהו יבחין "בטעות" שאנו לומדים בהתמדה בקרן זווית של בית המדרש וימהר להגניב דרישת שלום חיה לאוזני ההורים: "הבן שלכם בולע בשקיקה דפי גמרא. אשרי יולדתו!"⁵

כי אנו גם לא לומדים מתוך מגמה לסיים, להשלים. כמוכך שמטבע הדברים מי שלומד בעקביות דף אחר דף, מגיע בסופו של תהליך לסיים מסכתות ובהמשך אף את התלמוד כולו. ולמרות שכמוכך לקבוע יעד כמותי ואיכותי הוא דבר הכרחי לרצף הלימוד והקביעות היומיומית, כפי שנרחיב בפרקים הבאים; אולם כשאנו נוטלים רווח להתבונן בשביל מה אנו לומדים, התשובה אינה: על מנת להשיג! על מנת לסיים! כי כשהמגמה היא לסיים ולגמור, מהר מאד מוצא האדם

5 כל בנין לא נכון: מגיע להם להורים קורת רוח, ראויים הם להחיות את נפשם בשמועה טובה של: "בנכם, למרות שהוא עמל על פרנסתו, הוא קובע עתים לתורה במסירות, חוק ולא יעבור", ואין ספק שידיעה מסוג זה, היא הדבר הטוב ביותר שהורים יכולים לקבל בחייהם. אולם על ידיעות מסוג זה נמתין נא. לא יקרה כלום אם הם יתחילו רק בעוד שנה...

6 לשוננו הזהב של רש"י הקדוש במסכת סנהדרין (כו, ב): "מחשבה שאדם מחשב, כך וכך אעשה, כך וכך תעלה בידי, מועלת להשבת הדבר; שאין מחשבתו מתקיימת, אפילו לדבר תורה, כגון - האומר עד יום פלוני אסיים כך וכך מסכתות בגירסא" (וראה בספר כרם יהושע עמ' סז, שם הוא מקשה על כך ממקום אחר בש"ס ומסיק שוודאי שצריך אדם לתכנן צעדיו מראש אולם הכל בידי שמים ומתחילה צריך הלימוד להיות לשם שמים בלבד).

לאדם את ההבנה שגם כאשר אין לו את האפשרות לייצב את לימודו עם כל הכללים החיוניים המוצעים בסדרת גליונות זו, עדיין לא השתנה דבר בייעודו בחיים עלי אדמות. גם אם הלימוד חסר יסודות והנהגות כאלה ואחרות, חשובות ככל שיהיו, עדיין צריכים לשבת וללמוד⁸.

סליחה. לא צריכים. חייבים!

כשמתיישרים לצד הגמרא הפתוחה, ללימוד פורה, צריכה ההרגשה להיות כאילו מרחף הוא הלומד מעל העולם כולו, מביט ממרומים במבט של בוז על העולם הקטן הזה ועל הבלי והבלי הבלי. כל העולם לא נברא אלא בשבילי - זוהי ההרגשה הנכונה שהלומד צריך לחוש: "כולם שיהיו לי בריאים ושלמים. אולם אני כעת מעל כולם, למעלה מן השמש, לא צריך כבוד והכרה מאף אחד. אחד יש לי, עמו אני רוצה ועומד בקשר כעת: אותו אחד יחיד ומיוחד. אתו, רק אתו".

אל תמתין. תלמד.

האמת. אם נדבר פרקטיקה, הדברים האמורים מובנים והגיוניים למדי:

לימוד התורה כראוי כלול משני חלקים נפרדים, חלק היגיעה, יגיעת התורה והתאמצות להבנת נבכייה, וחלק הידיעה, לדעת ולהבין את התורה כולה. שני דברים שאינם ניתנים להשגה ולרכישה און-ליין. שני חלקים שעל השגת כל אחד מהם יש להתמיד במאמץ משך ימים, שבועות ואפילו חודשים רבים. המוח מתרגל ונפתח מיום ליום להבין את הלימוד והלב נשאב אט אט אל נועם יגיעתה של תורה.

היות וכך, ברור שגם מכלול ההטבות שעצם הלימוד מעניק ללומד, כל ההטבות הטובות והמטיבות לחיים, בחלקן עסקנו בגליון הקודם, לא תופענה כבר ביום הראשון ללימוד. גם ההטבות, כמו רכישת שתי מהויות לימוד התורה האמורות, יגיעו כחלוף הזמן. אותן השפעות של 'חיים טובים' אינם דומים בשום אופן לקפה נמס או מרק אינסטנט המוכנים ברגע. מדובר בתהליך מתמשך, ככל שהתמדת הלימוד מתמשכת, כך מבול השפע מתקרב אף הוא.

אל תעזוב את ספסל הלימוד שקבעת לעצמך ברגע שלפני 'שולחן ערוך'. אל תתייאש מללמוד בראותך שכל ההטבות אינן באות. שכן כאמור, אתה לא לומד בשביל ההטבות, אתה לומד בשביל ללמוד. וההטבות? - אל דאגה, הם יבואו מהר משתחשב.

כשלומדים עם פניות ועם עיניים הנשואות להטבות שמטיבה התורה עם לומדיה, מגיעים מהר מאד לתשישות כוח. אותו לומד דומה לכל אחד מאתנו המתענה באחד הצומות במעגל השנה ולא מפסיק לחשוב: "כמה זמן עוד נותר עד לסיום הצום?" כשעצם השאלה וההתעסקות בצום ובזמן שבירתו, רק מגבירה את הצום, רק מעצימה את העינוי...

בנוסף נוסף לניגוש ללמוד עם מהלך המחשבה הנכון, החף מפניות אישיות: כל ההתחלות קשות. התחלה של קביעת עתים לתורה, רצופה מכשולים היא. אולם זה הניגוש מתוך המחשבה הבריאה, חוסך לעצמו 50% מאותם קשיי התחלה. הלימוד זורם לו יותר בהעדר התבוננות סביב הלימוד ותוצאותיו בשטח. והאמת? - גם התוצאות הברוכות בוא יבואו, מבלי לחכות להם. בהפתעה.

ותו, הבנת המטרה האמתית בגינה אנו מתיישרים ללמוד מביאה

מתרגלים

כך תתרגלו את הלימוד הנקי, הזך, הטהור:

מפעם לפעם להתיישר ללמוד במקום ריק מאדם, במקום סגור ובטוח אשר במאת האחוזים לא יבוא לשם שום נברא בשעה הקרובה. לימוד שכזה הוא לימוד זך לגמרי, מבלי חשיבה על פניות ורווחים צדדיים שיצמחו לנו כאשר אי מי יראה אותנו לומד.

האפשרות האידיאלית לתרגל לימוד כזה, נקרת לפנינו באותן הזדמנויות בהן אנו נשארים לבד בבית ריק, או כאשר אנו שומרים על הזאטוטים הישנים בהעדר נוכחות נוספת בבית. זה יכול גם להיות בכל מקום אחר, בלבד שיהיה חף מאדם ואנו נהיה בטוחים שאין כל סיכוי שמישהו ייקלע לשם משך כל שעת הלימוד.

או אז להתיישר ללמוד מתוך תבערה והתלהבות. תורה לשמה ממש, במלוא מובן המילה... זה לא קל, הא? אבל רק בהתחלה תרגיש את הקושי, עד מהרה הלימוד הפורה יתחיל לזרום.

כך אנחנו גם מתרגלים את המוח בסוג של התעמלות מוחית, להיות נינוח ושליט כאשר אנו יושבים מול הגמרא. אנחנו והגמרא, ותו לא.

(כותבים רבותינו, הרמב"ם והמחבר בהלכות תלמוד תורה: "כל היגע בתלמודו בצנעה, מחכים; שנאמר: ואת צנועים חכמה". מובן מאליו - וכמו שעוד נשוחח - שמדובר בתרגול המזדמן לעתים רחוקות, מפעם לפעם; אולם באופן קבוע על האדם לדעת שהמקום האולטימטיבי לקבוע בו עתים לתורה, הוא בבית המדרש).

7 כן כותב הגר"א מוילנה זי"ע בביאורו למשלי (כ, כא): "נחלה מבוהלת... כלומר, שהוא כהול במלאכה ודרך הבהול בתחילתו רוצה שיוגמר וכשבא לסופה אז הוא אץ וממהר מאד ואז לא יהיה אחרייתה יבורך. וכן בתורה - הלומד איהו ספר או מסכת וכאשר יתחיל אז מגמתו שיסיים, ויבהל ברוחו וממהר מאד, לא יבורך, שבאחרייתה לא ידע אף התחלתה ומגודל בהלתו לא יבורך".

8 לדוגמה: הגליון הבא יציע בהרחבה ללמוד דווקא גמרא, כבר פורה להצלחת הקביעות. אולם מובן שגם מי שמטיבות כאלה ואחרות הוא לא לומד גמרא כי אם מקצוע תורני אחר, עדיין מחויב הוא לשבת וללמוד כי כך הוא מצווה מפי יוצרו.

לסיכום: כך לימודך ילווה בהצלחה

רגע לפני הסיום, נשנן זאת שוב:

"לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין לה[ת]בטל ממנה",
אומרים חכמינו במסכת אבות. אתה לא צריך להועיל, אתה אבל צריך
לעשות. אינך מוכרח להשיג את היעד, אבל אתה כן חייב להתחיל
לצעוד. אתה לא צריך להצליח, אתה לא פטור מלפעול -

אתה לא חייב ללמוד על מנת לסיים. אתה בהחלט חייב ללמוד לשם
לימוד, כי כך ציווך בוראך!

ואז, רק אז, כשתתיישב ללמוד יום אחר יום ללא כל כוונות צדדיות,
ללא כל פניות. כשתלמד לימוד זך וטהור, לימוד שכזה שאין כל רוח
שבעולם היכולה לו; או אז תתחיל ללקט באין משים את מטבעות
הזהב. את נגוהות האושר הצרוף, העילאי⁹.

כי הסגולה הטובה והבדוקה ביותר להצלחת הלימוד ולהתמדת
הקביעות ללא מפריעים, היא האמירה בפה טרם תחילת הלימוד: "אני
לומד רק עבור נותן התורה יתברך, ללא כל פניות אחרות", להגיד
זאת בשפה המדוברת, בלב פתוח, או למצער מתוך הנוסח המודפס
בגמרות במהדרות החדשות, הנוסח הפותח: הריני רוצה ללמוד...

זאת למרות שבתוך הלב כן מבצבצת איזושהי פניה קטנה, איזושהי
יעד נכסף אותו אנו רוצים להשיג. למרות זאת, נקבע לעצמנו בחוזה:
"אמת, הטבות ויעדים יכולים שיהיו, אבל עדיין הסיבה בגינה אני
מתיישב ללמוד, הוא הציווי האלוקי, ציווי של מי שאמר והיה העולם
- לעסוק בדברי תורה".

ונחدد:

ברגע שאתה מבין שאתה יושב ולומד בשביל לעשות נחת רוח
לבוראך ולמלא את תפקידך עלי אדמות, ואתה דוחק את כל החשבונות
הצדדיים והיעדים האישיים; אתה פתאום מרגיש משוחרר. פתאום
אתה ציפור דרוו, נטול דאגות של איזו גמרא; איך; מה; עם מי; למה.
אתה חופשי לדאות ולנסוק אל-על; פתאום אתה מרגיש מין מתיקות
שמתפשטת בקרבך, מין זוהר עילאי השמור ללומדי תורה.

ללומדי תורה, לשמה.

איך אומר הפתגם הבינלאומי לוטש העיניים אל בית הגביר: "הוא

יושב לו על ספת הרקליינר השוקעת ורווחיו גדלים במיליונים".

אתה, הלומד הקבוע המשים מגמתו בנותן התורה, יושב אמנם על
ספסל ביהמ"ד הנוקשה ולא על הכורסה הטובענית, אבל הרווחים
שלך אינם נאמדים במיליונים, גם לא במיליארדים. גם לא בשום מושג
אומדני גשמי, מנופח ככל שיהיה.

לא נפספס את העיקר

ואת העיקר, כמה מובן, לא נפספס:

תפילה פשוטה מעומק הלב אל מי שנתן לנו את תורתו, לבקש מעמו
שהקביעות החדשה שלנו תצליח, שהיא תחזיק מעמד. בלי תפילה, לא
נשיג מאומה.

מ-א-ו-מ-ה.

את 'ברכות התורה' אנו אומרים בשעת בוקר מוקדמת, כאשר צפריך
של שחר נושב בחוץ והמוח עדיין חף מטרוות. לא קשה היא הכוונה
באותה שעה קסומה, בנקל נוכל למצוא את עצמנו משתפכים בתפילה:

והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו - - -

ונהיה אנחנו... לומדי תורתך לשמה, ל-ש-מ-ה - - -

זמן לא רב לאחר מכן, כשאנו מתפללים את ברכת 'אהבה רבה',
כמה מעשי הוא להרים עיניים אל שמי רום כשתחנית שוועה בוקעת
מליבנו:

והאר עינינו בתורתך - - -

אבא'לה, תאיר לנו את העיניים שנוכל להבין את מה שאנו לומדים,
הרי אם נבין, הלימוד כולו יהיה פורה יותר, קל יותר, מושך יותר!

וכאשר מעתירים כלפי שמיא על עניינים של רוחניות, על תחומים
שגם הקב"ה, שומע התפילה, רוצה ומתאוה להם - והאר עינינו
בתורתך, והערב נא את דברי תורתך - ודאי שהתפילה נושאת פרי¹⁰.

אדון כל יצורים אוהב תפילות כאלו.

מקבל תפילות כאלו.

9 הגה"ק רבי שלמה קלוגר זי"ע כותב בספרו 'מגן אבות' (אבות, פ"ו מ"ד) - כשלומדים תורה לא מתוך רצון לזכות לדברים הרבה, אלא תורה לשמה, תורה חרף כל הקשיים שהקיום מציב לרגלנו; חשובה התורה שלנו כ"תורה מתוך צער", תורה שלמדתי באף, המעולה שבמדרגות הלימוד. וכשמתיידיים ללמוד כך, מבלי לרצות להשיג מאומה בעולם הזה על ידי הלימוד, זוכים בסוף לאותם דברים הרבה שהבטיחו חכמינו, לכל האוצרות הנפתחות עבור לומדי התורה, ברוחניות ובגשמיות.

10 "אם שואל אדם דבר שהוא שבת לבוראו - כותב בעל ספר חסידים בסימן קלא - כגון על לימוד התורה או דבר אחר מחפצי שמים, ושופך את נפשו עליו, הקב"ה שומע תפילתו אף על פי שאין בידו מעשים טובים".

בגיליון הבא:

יסוד 02: דווקא גמרא!

משסילקנו את המכשולים והגענו להבנה שהלימוד אמור להיות חף מכל פניה צדדית ונטולת תלות בשום דבר או גורם, לימוד נטו לשם שמים; נוכל להמשיך ולהציע (כאמור, כהצעה חשובה וכמעט חיונית, אולם לא מכריחה) מספר כללים, בעזרתם נוכל להבטיח שהלימוד יישאר במתכונת קבועה. לקבוע עתים לתורה.

קוראים מגיבים

תיבת האימייל של המערכת התמלאה בחודשיים שחלפו מאז הגליזון הראשון ראה אור, בעשרות רבות של הודעות נרגשות, המודות ומשבחות את הגליזון הקודם ומבקשות כבר לראות עוד. כל אחד משולחי ההודעות וההודאות העניק לנו כוח וחיזוק להמשיך הלאה במלאכת הקודש. יישר כוח!

בין האימיילרים הרבים, היו גם הרבה הערות והארות, זה בכה וזה בכה. בחרנו תגובות בודדות שחזרו על עצמן בווריאציות שונות, ונשיב עליהן אחת אחת.

המחשבות חסרות הסיפוק הנוגסות בו דרך קבע. הם, אותם קורסים, מהווים סתירה מוחלטת ללימוד התורה!

אותם קורסים מציגים את עצמם כאלה שיפתרו לאדם את מצוקת הקיום וימלאו אותו בתחושת הסיפוק הכל-כך מבוקשת, כשבעצם הם מתיימרים למלא את אותו חלל הפעור בנפש האדם בשל אי קביעתו עתים לתורה. כל בעיות הקיום והסיפוק שאותם קורסים מבטיחים לפתור (ללא הצלחה, כמוכן, וכפי שכבר הארכנו בגליזון הקודם), פותרת התורה הקדושה ביצילות רבה כאשר קובעים עתים ללימודה.

(במאמר המוסגר: ישנם כאלה שכבר כן קובעים עתים לתורה ועדיין מרגישים חלל ריק בחייהם, חלל הנובע בהעדר מקום יגיע כפיים לפרנסה. "יגיעת שניהם", מלמדים אותנו חז"ל על תורה ועבודת כפיים, "משכחת עוון". כך שהעדר מקום עבודה יציב, גם יכולה לפגום בסיפוק הקיומי. אולם נקודה זו אינה נוגעת לנו, שהרי סדרת הגליונות הלזו מיועדת לעוסקים בפרנסה בלבד, אלה האוכלים מייגע כפיהם).

כפי שביטאנו זאת בהקדמה לסדרת הגליונות, הרי שמסת דברינו בניה על פרקטיקה, על ריאליות החיים. משכך, אין אנו מתכחשים לכל התוצאות הברוכות שחלק מאותם קורסים מפיקים. ברור שישנם אנשים לא מעטים שנגאלו על ידיהם מבעיותיהם ה-א-מ-ת-י-ו-ת. אבל באותה ריאליות אנו מכירים גם אנשים למכביר, למכביר, שאחרי שסיימו את הקורס או הסדנא, הם אמנם הרגישו כאילו 'אתחלו' אותם מחדש, הם התחילו לחיות; אבל לא חלפה לה מחצית השנה ולפעמים גם שנה, עד שהכל התפורר, עד שהחיים חזרו למדמנתם, לבעיותיהם, והם רק התחרטו על הרגע בו הם נרשמו לקורס הגואל.

בקיצור:

ללימוד חייבים בכל מצב, גם אם לא סובלים מאף בעיה וגם אם מחשבות על השתתפות בקורס כזה או אחר, לא עברו את סף המחשבה מעולם. צריכים ללימוד, כי בלעדי הלימוד אנחנו לא חיים! כי הם חיינו ואורך ימינו!

אבל לכל אותם אלה שכן תרים אחר פתרון

בחייהם הנפשיים והמשפחתיים?

הרי כל הנקודות שהעלתם, כה נכונות, כה אמתיות, גם מבלי להעלות את נושא הסדנאות.

למענה אודה ואצפה. יישר כוח.

תשובת המערכת:

אין חולק שאדם הסובל מבעיות נפשיות מכל סוג שהוא, עליו לחזור אחר מומחה מתאים שיטפל בנפשו כיאור. הנשר הגדול הרמב"ם כבר כותב בהלכות דעות: "ומה היא תקנת חולי נפשות? ילכו אצל החכמים שהם רופאי הנפשות, וירפאו חוליים בדעות, שמלמדן אותם עד שיחזירוהם לדרך הטובה".

ולאו דווקא בעיות נפשיות של ממש. גם אותו אחד שאנשי מקצוע ממליצים לו שעליו להשתלם באי אלו מקצועות של נפש, להעצים אי אלו תכונות, אין ספק שההשתלמות באותה תכונה נפשית תסב לו תועלת מרובה. אלה האמורים, בנוודם אחר רופאי נפשות או מומחי העצמה למיניהם, אינם מהווים סתירה לכל מה שאמרנו לגבי לימוד התורה.

אנו קבלנו על כל אותם קורסים רבים ומגוונים המציגים עצמם כאלה אשר ישלימו את המין האנושי אשר יצר הבורא; הרי אין בן אנוש מושלם, לכל אחד יש חסרונות ומעידות; יבואו אותם קורסים, כביכול, ויתקנו לנו את החיים על כל משעוליהם, את חינוך הצאצאים, את הרגשת הסיפוק התמידי, את שלום הבית ומה לא. את הסדנא נצא כתינוקות הנוולדים מחדש, בלי חסרונות, בלי כישלונות. נתחיל לחיות חיים נטולי סיבוכים.

אותם מגישי קורסים, מפרסמים כמוכן רשימה של בעיות בתחומי החיים, אותם הם מתיימרים לפתור. האדם המצוי אינו שת ליבו להביט שוב באותה רשימה ולהבין שלא מדובר בבעיות ספציפיות בהן לוקים חלק מדוד מהאנושות, האדם המצוי אינו קולט שמדובר בעצם במכלול הבעיות שהחיים מזמינים בעצם היותם, בעיות שיש לכל יציר נוצר. וכך, כשהוא קורא את מודעת הפרסום המעוצבת, הוא מוקסם לראות שהקורס המזדמן נתפר בדיוק לפי מידותיו, הוא מתיימר לפתור בדיוק את בעיותיו הספציפיות. רק כך וכך מפגשים (וכך וכך שטרות ירקרקים) וכבר הוא יהפוך לאדם חדש... הנה, הוא יירשם, הוא ישלם וכבר יוכל להשתחרר מכבלי

סדנאות, סתירה ללימוד קבוע?

אין לתאר את מירב ההנאה שהפקתי מקריאת הגליזון! תחזקנה ידיכם!

במיוחד התמוגגתי מהקטע הבא שגרס: "אם להיות כנים, הרי שדי מובן מדוע אנשים בימינו לא כל כך מאמינים שלימוד התורה יכול לפתור להם את מכלול בעיותיהם וסעיפיהם הנפשיים. בעידן של היום, כל פתרון שמחירו אינו עולה על 2500 נש, אינו נחשב כפתרון יעיל. לא מאמינים בו. זה נתפס כיותר מדי טוב בשביל להיות אמין". ועל כולנה רטטה נפשי למקרא הקביעה הנחרצת הבאה: "שום התייעצות חינוכית; שום מלמד פרטי ומקצועי; לא מתנות ותשורות עידוד; לא מומחים חינוכיים ופדגוגים בעלי שם עולמי; לא תמריצים ולא מחמאות; שום דבר! כלום! כלום! לא יעניק לילד את אותה מתנה חיובית ומשפיעה של אבא שיש לו שיעור קבוע בלימוד גמרא. שיעור החזק אצלו כבמסמרות ברזל!"

איישר חילכם!

על נקודה אחת שהדגשתי, אני רוצה לשאול:

אפשר היה להבין שאתם מתארים עד כמה כל הקורסים והסדנאות להעצמת האישיות וכדו' מיותרים להפליא, וכמה ביטחון עצמי ודימוי עצמי גבוה וכל יתר הכלים המבוקשים היום, נוכל להשיג על ידי לימוד קבוע ואיתן. שאלתי היא - אם איני נמנה על האנשים שנפשם חשקה בהשתלמות עצמית (למשל, אני לא מבין את ה"חשיבות" הדחופה של היכולת לגשת אל אדם ולשאוג אליו בפאתוס: שמי הרשל ניסנקרבר, אחיו של בערל...), אם אין נפשי חושקת בכל התוצאות המובטחות על ידי הוגי ומייסדי אותם קורסים, האם בגלל זה אהיה פטור מלקבוע עתים לתורה? האם אני, שלא חשוב לי להפיק את התועלת של ההעצמה הנפשית, האם כבר לא החוף עברורי לשבת וללימוד בקביעות יומית?

ומאידך, הכי לא חסרים אברכים יראי השם שכן קובעים עתים לתורה בקביעות איתנה ממנה לא יזועו, ולמרות זאת עליהם להיעזר בקורסים ובסדנאות שיש היום בשוק, על מנת לפתור אי אלו בעיות ספציפיות

תשובת המערכת:

על ראשון ראשון: הסיבה שפרטנו בעמוד הראשון (גם בגליון הקודם וגם בגליון הנוכחי) את אינדקס השלבים שיפורטו באריכות בגליונות הבאים, היא על מנת שמי שרוצה כבר למהר ולהשלים את כל השלבים החשובים הלכה למעשה (ומי לא רוצה?), יוכל להתחיל מיד על ידי שיתבונן מלמעלה על עשרת קודי הכללים ויבין את הרעיון של כל אחד מהכללים. נכון, כל כלל מובא במילה או שתיים בלבד וחסר עדיין את האריכות וההטעמה שיבוארו בעז"ה בגליונות, אבל עדיין אפשר להבין את עיקרו.

ספולר: במהלך הגליונות כולם, נשוב ונציין בעז"ה שלמרות שיש כללים חשובים היכולים להועיל רבות, עדיין צריכים לדעת שהלימוד מחייב אותנו ללא כל תנאי או כלל. הלימוד אינו תלוי בעולם (היכן), שנה (באיזה זמן ומועד) ונפש (חברותא). אם כך, אתה כבר יכול לפסוע מלכתחילה אל היסוד האחרון שבעשרת הכללים, היסוד הקורא: "עכשיו!"

ועל אחרון אחרון - הסיבה שאיננו מוציאים גליון בתדירות שבועית, היא טכנית אך גם מקצועית. כפי שנכתב בגליון הקודם, כותב השורות הוא יהודי מן השורה העמל במרבית שעות היום על הפרנסה ועל הכלכלה ואף קובע עתים לתורה. מטבע הדברים סדר היום עמוס וצריכים לפנות חלונות של זמן על מנת להפיק גליון שכזה. כפי שעיניך תחזינה מישרים, כל מילה וקביעה בסדרה זו, מדורות ומותאמות לפי כל אמות המידה ההגיוניים. הכל צריך להתאים במאת האחוזים.

מלכתחילה חשבנו לסדר את הדברים ולכלול את עשרת היסודות יחדיו בספר שיצא לאור עולם, אולם הבנו שלהמתין עד שחומר יושלם לכדי ספר שלם, היא מהמלאכות הקשות שבמקדש. היו גם ידידים בעלי מדע שעוררו אותנו לאמור: דברים המוגשים במינונים קטנים, יסוד אחד יסוד, כלל אחר כלל, חודרים טוב יותר אל ליבות הקוראים. משכך החלטנו לחלק את הכללים לגליונות גליונות. אולם עדיין מדובר במלאכה קשה ומפרכת.

מה שברור - עדיף להמתין מעט יותר בין גליון למשנהו, מאשר להוציא דבר שאינו שלם ומתוקן במאת האחוזים.

הגליון הנוכחי, השני, יוצא לאור בהפרש של חודשיים ומחצה לאחר הגליון הקודם, תקוותנו שכעבור שבועות ספורים ממש כבר תוכל להתבסס גם מהגליון השלישי בסדרה.

הבחרות ואף מאוחר יותר כאורך כולל, הייתי דווקא בין המצוינים, אהבתי ללמוד וידעתי ללמוד, אולם משיצאתי אל עולם הפרנסה התגברה עלי 'חושך החומריות' - כפי שהרמח"ל מכנה זאת בהערה שצוינה בשולי הגליון הראשון; מני אז לא הצלחתי לקבוע עתים לתורה.

השבוע פרצתי את הסוגר; ניתצתי את החומה רבת השנים. השבוע התחלתי ללמוד, התחלתי לחיות. החלטה איתנה כפלדה גמלה בליבי: "הפעם לא אשבר. הפעם לא אפלט!"

תסלחו לי... אני לא מסוגל להמשיך לכתוב... דבריי נכתבים כשאשדי דמעות מקלחים מאישוני. זכותכם גדול מנשוא!

במטותא, שילחו נא גם את הגליונות הבאים בסדרה.

תשובת המערכת:

מקווה שתסלח לנו על כאב הלב שגרמנו לך. ברם ברור שאם הכאב יצמיח תוצאות ברוכות, הוא שווה!

למה לא כל שבוע?

בבית המדרש אצלנו היה מי שהדפיס כמות מהגליון הראשון, הציבור בלע כל מילה בהשתאות חודרת לב. היטיב להגדיר את הגליון ואת הנאמר בו, אברך שנון מבין מתפללי ביהמ"ד: "כותב הגליון הוא האקר מתוחכם וגאון שהצליח לפצח את קוד הכניסה השמור אל חדרי המוח הסודיים ביותר של המוח האנושי, אותם חדרים שאפילו האדם עצמו אין לו גישה אליהם..."

כפי שהבנתי, הגליון הראשון ראה אור לקראת 'חמשה עשר באב', היום בו קראו חז"ל להתחזק ולהוסיף חיל בלימוד התורה. אולם שאלתי היא: מדוע שהגליון לא יצא בקביעות של אחת לשבוע? גם אז זה עדיין יהיה מעט מדי, אבל לכל הפחות נקבל זריקה חיונית שבועית. הרי אם לשפוט לפי הדברים האמורים והמפרט שהופיע בעמוד הראשון, ניתן להסיק שיש לכם מהלך בנוי לתלפיות שרק צריך לסדר אותו עלי גליון, מהלך הבנוי על יסודות יסודות אשר רק עם השלמת היסודות כולם, ניתן להפוך ל'קובע עתים' בעוצמה מתמשכת. למה שלא תגלו כבר את כל היסודות החיוניים ויפה שעה אחת קודם.

חבל על כל דקה!

למצוקות החיים ולתחושותיהם הנפשיות, ורואים בקורס המזדמן פתח של אור; אליהם פנייתנו: תנסו קודם, במטותא, לקבוע עתים לתורה באיתנות, בעקשנות, ואדרבה, אם גם אחרי זה תרגישו את הבעיה או התחום בו אתם מרגישים חוסר, או אז תעשו את אשר אתם צריכים לעשות.

למען לא נבוש ולא ניכלם

לא תוכלו לשער מה עוללתם בנפשי פנימה ובנפשות כל החבריא קדישא אצלנו בבית המדרש השכונתי, בגליון הראשון שפרסמם. הגליון פרץ אל חיינו כפצצת אטום, ממש כפטיש יפוצץ סלע - אם אכן הוא, נימוח; אם ברזל הוא, מתפוצץ. המילים כדורבנות עשו את שלהן, קבוצת אברכים גדולה התיישבה ללמוד בקביעות יומית בלי שום חשבונות.

אני אישית כשקראתי את הגליון, הפכו עיני למעיינות. דמעות רותחות זלגו במורד לחיי והרגשתי בכחנית 'יחד יתרו' עם שני הפירושים. מחד הרגשתי חדווה פנימית על דברים שמעוררים את ליבי, שמדברים אלי אישית, ממש אישית; ומאידך, בשרי נעשה חידודין חידודין, כאב לי, נשמתני נצרכה, פשוט הטבתם להביע את גל הסרונותי ובעיותי בנוגע ללימוד התורה ולתיוור נואש אחר סיפוק בחיים, וכל זאת לפני קהל ועדה.

כשנכנסתי כעבור יום אל היכל הלימוד בבית המדרשנו והשעה היתה 21:30 בערב, שמעתי את קול התורה הנישא ברמה מפהם של עשרות אברכים שחדוות ה' ותורתו, היא מעוזם. הקולות צרמו באוזניי, הרגשתי כאילו הלומדים כולם מפנים אלי מבט רושף ומשפד וקולותיהם זועקים עלי:

"היכן אתה? אייכה? אייכה? אתה עומד בפתחו של גן עדן התחתון ואינך נכנס להתענג? אייכה?" התמלאתי בושה פנימית.

הבושה רק התעצמה לממדים אסטרונומיים בערב שלאחריו. שלחתי דואר-אלקטרוני לידיד וקיבלתי משוב אוטומטי: "שלום רב, בין השעות 21:00-22:00 אני קובע עתים לתורה, אשייכם מאוחר יותר. עמכם הסליחה". ההודעה הזו מילאה אותי בבושה צורבת. אזיל סומקא ואתא חיוורא. הרגשתי שיותר מזה כבר לא אהיה מסוגל לעכל.

אודה על האמת:

שנים כבר לא היה לי שיעור לימוד קבוע. בשנות

הגליון שבידך, הנו חלק מסדרת גליונות היוצאים לפרקים אם נהנית ממנו, העבר אותו הלאה אל חבריך, שיהנו גם הם